

ESP spoken production, verification of the experimental groups equality with the help of Fisher's angular transformation; experimental study on the basis of the suggested materials (models A and B); post-tests; verification of the results with the help of Fisher's angular transformation and the Mann-Whitney U-test; data processing, analysis of the results and their interpretation. The presented results confirmed the effectiveness of the methodology, efficacy of the elaborated system of exercises and the importance of focusing on communicative tasks.

Key words: experiment, professional English competence in spoken production, students majoring in tourism, assessment criteria, experimental groups, tests, methods of mathematical statistics, models.

Дата надходження статті: «14» лютого 2018 р.

УДК 378.147.091.33-028.17:811.111]:78.071

Виспінська Н. М.*

МЕТОДИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АУДІЮВАННІ МАЙБУТНІХ МУЗИКАНТІВ

У статті розглянуто методичні передумови навчання англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності сучасного покоління студентів музичних спеціальностей, оскільки повсякденне використання електронних медіа зумовлює необхідність оновлення навчального середовища з урахуванням психологічних і вікових особливостей осіб, які вивчають іноземну мову. Виокремлено основні характеристики роботи мозку цільової групи, а саме: здатність сприймати та запам'ятовувати новий потік інформації, тривалість уваги тощо, у зв'язку з цим визначено, що доцільними будуть постійна зміна різних видів діяльності та невеликий обсяг повідомлень із графічним супроводом. Проаналізовано мотиваційні фактори в навчанні сучасного покоління студентів-музикантів, які підтверджують, що на заняттях іноземної мови викладач повинен шукати нові, креативні та інтерактивні способи викладання, які сприятимуть розвитку уваги й пробуджуватимуть інтерес. Визначено компоненти навчання, які будуть найбільш ефективними для вивчення іноземної мови в процесі аудіювання. Під час формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності в аудіюванні музикантів важливо задіювати емоційні та асоціативні компоненти й акцентувати увагу на успіхах та прогресі, оскільки це допомагає при подоланні стресових ситуацій під час навчання. Студентів-музикантів приваблюють інтерактивні ігри, спільні проекти, цікаві виклики, які зосереджують увагу на проблемах, із якими вони стикаються особисто. Крім того, зміни й прогрес мають бути обов'язковими складовими навчання англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності в аудіюванні. Надано рекомендації щодо методичної організації навчання англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності в аудіюванні майбутніх фахівців музичних спеціальностей.

Ключові слова: музиканти, англійськомовна професійно орієнтована лексична компетентність, навчальне середовище, інформаційні технології.

В умовах світової глобалізації, культурної інтеграції та професійної мобільності знання англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності (далі АПОЛК) в майбутніх музикантів стає необхідним компонентом освіченості фахівця музичної сфери. Однак підготовка кваліфікованих кадрів вимагає якісної іншомовної підготовки студентів, не лише з урахуванням психолого-педагогічних та лінгводидактичних процесів, задіяних у навчанні, але й з урахуванням особливостей розвитку сучасного покоління в цілому та студентів-музикантів зокрема.

*© Виспінська Н. М.

Результати досліджень показують, що більшість сучасних студентів повсякденно використовує електронні засоби масової інформації: електронну пошту, обмін миттєвими повідомленнями, телефонну комунікацію, соціальні мережі, відео- або онлайн-ігри, перегляд телепрограм або фільмів [12, с. 457]. Зважаючи на широке використання та динамічний характер електронних медіа, їхній вплив на економічне та соціальне життя тих, хто вивчає іноземну мову (далі ІМ) у вищих навчальних закладах, у методиці навчання професійно орієнтованої ІМ набуває вирішального значення створення належного навчального середовища (далі НС) для забезпечення ефективного навчання. Викладачі англійської мови (далі АМ) мають творчо й критично мислити, аби створити умови навчання, які не тільки сприятимуть мисленню та генерації нових ідей серед цільової групи, а й унеможливають таку ж саму комунікативну взаємодію, як і віртуальний простір.

Свій внесок у дослідження проблеми психологічних та вікових особливостей розвитку сучасного покоління студентів вищих навчальних закладів зробили як закордонні, так і вітчизняні вчені: Л. Бондар, Ю. Дорофеева, Е. Ісаєва, Т. Леонтьєва, М. Никешичев, С. Попова, Т. Рогачова, М. Сандомирський, О. Чекун, Е. J. Cilliers, R. E. Demirbatir, J. Feiertag, Ch. Igel, W. C. Jacobsen, G. Kavaliauskienė, K. Mohr, P. C. Rickes, D. Rothman та ін. Зокрема, ними розглянуто вплив інформаційних технологій на мислення, описано моделі поведінки під час навчання, здійснено аналіз потреб студентів для успішної професійної діяльності тощо.

Однак у працях указаних науковців недостатньо висвітленою залишається проблема створення належного НС для ефективного формування АПОЛК майбутніх музикантів в аудіюванні з урахуванням визначених психологічних і вікових особливостей цільової групи, що й зумовлює актуальність нашого дослідження.

Мета статті – теоретично обґрунтувати й практично показати вивчення АПОЛК в аудіюванні майбутніх музикантів з опорою на такі методичні передумови: застосування інформаційних технологій, виклад нового матеріалу короткими порціями, групові види роботи, часта зміна діяльності, використання відео та графічних опор тощо.

Студенти в університетах часто страждають від стресу через переїзд, проживання з іншими студентами, меншу увагу з боку батьків, академічний тиск, прагнення домогтися успіху та труднощі інтеграції в університетське життя [7, с. 233]. Показники стресу та внутрішнього вигорання чи не найвищі серед майбутніх фахівців музичної сфери. Дуже часто це пов'язано з тим, що вони не розуміють інструкцій викладача, не знають, у якому напрямку рухатися, або не можуть знайти потрібну інформацію [11, с. 2995].

Зокрема, О. Ісаєва вважає, що внаслідок того, що сучасні студенти виховувалися й виростили в період відносно соціальної та політичної стабільності, в умовах так званого безпроблемного дитинства, створених їхніми батьками, вони не вміють розв'язувати проблеми, не схильні прогнозувати наслідки своїх дій [3]. Постійне використання Інтернету призвело до того, що слухачі вищих навчальних закладів не здатні розрізняти надійні та ненадійні джерела інформації, часто ставлять під сумнів сучасні цінності, настанови викладача зокрема [12, с. 459]. Більшість психологів виокремлюють такі основні характеристики нового покоління: технічна підкованість, незнання світу без Інтернету, цілодобове користування соціальними мережами, упевненість, що використання технологій вирішить усі питання, допоможе скоординувати діяльність та забезпечить відповідною інформацією, налагодить стосунки з людьми [18].

Окремі науковці вважають, що сучасним студентам притаманна багатозавданність, тобто вони можуть виконувати багато завдань одночасно [14, с. 276]. Проте нейропсихіатри Гарвардської медичної школи стверджують, що це покоління лише переключає увагу, нездатне надовго зосередитися на виконанні певного завдання,

і називають таку їхню особливість «синдромом дефіциту уваги», тобто неможливістю аналізувати складну інформацію або питання. Як засвідчують праці численних дослідників, представники цільової аудиторії легко переключаються між різними завданнями і краще сприймають новий матеріал, якщо він надходить малими частинами [18]. Ми пропонуємо давати короткі завдання, виконання яких не потребує багато часу і які можна перевірити одразу після виконання. Наприклад, розбити лексичні одиниці (далі ЛО) на категорії, заповнити пропуски тощо, а потім прослухати аудіювання із правильними відповідями.

На думку вчених, унаслідок постійного бомбардування короткими повідомленнями із соціальних мереж чи телебачення мозок сучасного студента музиканта очікує, що вся інформація буде подаватися короткими й швидкими сплесками. Мультимедійне середовище істотно вплинуло на це покоління. Доведено, що під час аудиторних занять тривалість уваги слухачів становить від 7 до 10 хвилин, в Інтернеті – за 8 секунд [18]: студенти отримують потрібну їм інформацію, використовуючи стратегії виявлення ключових слів або використовуючи гіперпосилання [6, с. 122]. Проте текст повинен становити лише 20 % усього матеріалу, а решта 80 % відводяться кольоровим зображенням [18]. На думку М. Сандомирського, у сучасного покоління переважає «кліпове» мислення: студенти зможуть обробити, зрозуміти й запам'ятати інформацію, якщо вона надходить короткими порціями, а її обсяг поміщається на екрані комп'ютера, тобто в процесі навчання матеріал має бути легким, доступним і супроводжуватися наочністю [8].

Уважаємо, що доцільно подавати графічні зображення до текстів або супроводжувати новий матеріал відеоповідомленнями. Наприклад, якщо знайомимо аудиторію з біографічними даними композитора, можна використати його фотографії, а якщо обговорюємо якийсь музичний твір – продемонструвати відео із концерту тощо.

НС майбутніх фахівців музичної сфери має включати в себе швидку доставку контенту за допомогою графіки, навчальна інформація має бути пов'язаною із професійною діяльністю, виклад матеріалу повинен відбуватися короткими порціями, слід постійно змінювати вид діяльності, надавати варіанти вибору завдань, зосередитися на творчості та співпраці в групах. Важливо під час навчання ІМ знаходити потрібні дані й оперувати ними [16, с. 89], це унеможливить формування англійськомовної інформаційної компетентності, яка є необхідною в умовах розвитку сучасного суспільства [9, с. 72]. Іншомовне виховання студентів музикантів має носити творчий характер, базуватися на критичному мисленні задля розв'язання проблем [10, с. 194]. Завдання викладача полягає в підтримці зацікавленості. Психологи рекомендують створювати проблемні ситуації, оскільки це – амбітне покоління, яке прагне змінити світ, бути соціально відповідальним [16, с. 88]. Найефективнішою вважається організація навчальних занять у формі визначення та розв'язання проблем самими студентами. Адже проблемна ситуація в навчанні – це перешкода, долаючи яку, ті, хто вивчає мову, усвідомлюють, що їм недостатньо раніше набутих умінь/знань, особистого досвіду й у такий спосіб здобувають нові знання. Створення проблемної ситуації спрямовує думку аудиторії на самостійний пошук відповіді [1]. Уважаємо за доцільне використовувати проблемну ситуацію, щоб підвести студентів до теми заняття. Наприклад, якщо розглядається творчість композитора, можна використати його фото, портретне зображення чи музику, під час вивчення історії музичних інструментів чи напрямку в музиці можна запропонувати прослухати музичні уривки, а потім попросити здогадатися, про кого й про що буде йтиметься на занятті.

Тим, хто вивчає мову, необхідно знати, що їхня робота важлива, а знання, які вони здобувають на заняттях ІМ, допоможуть їм вирости професійно, адже мотивація – одна із рушійних складових формування АПОЛК [2, с. 41]. Студенти краще сприймають новий матеріал, якщо він пов'язаний із реальним життям, із проблемами та питаннями,

які їх хвилюють [16, с. 88]. У цьому плані навчання АПОЛК дозволяє викладачеві порушувати будь-які актуальні питання, оскільки навчання ІМ охоплює всі сфери життя [4, с. 155]. Будь-яке завдання, яке дає викладач, не повинно мати складну інструкцію для виконання або надскладної мети. Майбутнім фахівцям музичної сфери достатньо знати, що виконання певного завдання розвиває навички, необхідні для подальшого використання в робочому середовищі [16, с. 92]. Зокрема, уважаємо, що не варто подавати студентам матеріал, який стосується лише професійної сфери, оскільки у своїй діяльності вони опиняться й у ситуаціях, які не матимуть відношення до роботи. Тож краще навчати АПОЛК в контексті загальних мовленнєвих ситуацій. Наприклад, під час вивчення творчості композиторів можна ознайомити з їхніми біографічними даними, у такий спосіб навчаючи студентів викладати особисту біографію. Доцільно також указати, що цільова група навчатиметься більш ефективно, якщо виконання завдань буде відбуватися методом спроб і помилок – їхній ігровий досвід свідчить про те, що з виконанням нового завдання вони переходять на новий рівень, а спроби й помилки дозволяють виробити певну стратегію для досягнення очікуваних результатів. Адже кожного разу, коли програють, вони шукають інший спосіб, іншу стратегію для подолання труднощів [12, с. 458]. Зокрема, для активізації й запам'ятовування нових ЛО можна запропонувати ряд вправ із постійним підвищенням рівня складності (наприклад, 1 вправа – вписати нові лексичні одиниці, 2 – розбити їх на категорії, 3 – вставити пропуски, 4 – поєднати в речення, а потім – у текст, що містить нову лексику із зображеннями тощо). Після виконання цих завдань доцільне прослуховування аудіювання із правильними відповідями.

Більшість сучасних студентів хочуть навчатися в Інтернеті без використання паперових матеріалів. Лекції, семінари чи практичні заняття в аудиторіях повинні бути інтерактивними, із використанням презентацій Power Point [15, с. 8]. Це покоління потребує постійного зворотного зв'язку, похвали та заохочення [12, с. 458]. Попри орієнтацію на мультимедійні засоби сучасні музиканти потребують реальної комунікації й досягають найбільшого успіху, працюючи в групах. Важливо, щоб ті, хто вивчає ІМ, працювали над спільними проектами, які б зосереджували увагу на проблемах, із якими вони стикаються особисто. Працюючи в групах над розв'язанням актуальних проблем, студенти повинні співпрацювати, навчати один одного, опираючись на попередні знання [13, с. 17]. Музикантів приваблюють інтерактивні ігри, спільні проекти, цікаві виклики – вони цінують усе, що можна побачити або спробувати [5]. Такий активний навчальний досвід сприятиме закріпленню нових ЛО, їхній фіксації в пам'яті. Якщо в навчанні присутні асоційований та емоційний компоненти, задіюється більше відчуттів – мозок утворює більше нервових зв'язків, сприяючи збереженню інформації [17, с. 10]. Кожне заняття ІМ має включати групові види діяльності, як-от: визначення, якому композитору належить даний твір, або написання спільної історії під час прослуховування певної мелодії.

Отже, ураховуючи те, що сучасні студенти-музиканти виростили та виховувалися в період постійних змін, зміни й прогрес мають бути обов'язковими складовими в навчанні ІМ. Важливо, щоб кожна нова порція АПОЛК указувала на те, що:

- музикант-професіонал обов'язково повинен володіти необхідними ЛО;
- за допомогою вивченої лексики він зможе спілкуватися АМ на набагато вищому рівні та відкрити для себе нові професійні горизонти;
- запропоноване завдання хоч і складне, але його реалізація забезпечить навичками, необхідними для ведення професійної комунікації тощо.

Ураховуючи вищезазначені теоретичні передумови, пропонуємо модель заняття для навчання АПОЛК в аудіюванні студентів-музикантів.

На початку заняття відбувається уведення в іншомовну атмосферу та оголошення теми заняття шляхом створення проблемної ситуації. Наприклад:

Teacher: Good morning! How are you today? Have you listened to any music today? Do you listen to classical music in the morning? I suggest you listen to some beautiful music now. (Студентам пропонується прослухати кілька музичних уривків, наприклад: Porz Goret, Mother's Journey, La plage.)

Teacher: Have you heard any of these pieces? Is this classical music or modern? Do you know who composed it?

Основна частина заняття складається з ознайомлення, семантизації та активізації нових ЛО, що відбувається шляхом виконання некомунікативних, умовно-комунікативних та комунікативних вправ, спрямованих на формування рецептивних, репродуктивних та продуктивних лексичних навичок. Прикладом таких вправ можуть бути завдання 1-10.

Task 1. Write the words to describe appearance on the blackboard.

Task 2. Listen to the recording and put the words into the correct columns. There are some extra words, which we don't normally use to describe appearance. Highlight the new words.

plump, wrinkles, dingy, good-looking, freckles, dyed, ugly overweight, curly, pretty, dark, blond, beautiful, tanned, wavy, bald, stuffy, sharp, attractive, tattoo, obese, straight, shoulder-length, scar, spotty, blurry, pierced ears, skinny, handsome, slim, muscular, pretty, fair, gorgeous, smart, tallish, athletic, medium height, broad shoulders, birthmark, clean-shaven, clear skin, double chin, high cheekbones, squashed, high forehead, beard, piercing blue eyes, moustache, pierced ears

hair	opinions about appearance	distinguishing features	Build

Task 3. Look at the picture and fill in the gaps. Listen to the recording and check the answers.

A: What does Ennio Morricone _____ (look like)?

B: He's quite _____ (good-looking). He's got _____ (short), _____ (blond) hair. Umm..., I think he has _____ (receding) hairline. He's always _____ (clean-shaven) and wears _____ (glasses). He has a high _____ (forehead).

A: Is he tall?

B: Er, _____ (tallish), but he's got _____ (broad) shoulders. He looks very _____ (athletic). I think he does a lot of sport.

A: Is he quite _____ (smart)?

B: Yeah, he dresses quite well.

Task 4. Match the pictures (A–D) with descriptions (1–4).

1) This composer has thick wavy grey hair, but he doesn't have wrinkles. he's got kind, blue eyes. He looks very smart.

2) This man has fine short blond hair and a high forehead. He's clean shaven and has whiskers. I'd say he's got broad shoulders.

3) He is young and handsome. He is quite slim and athletic. He is clean shaven and has a clear skin. He's got high forehead and high cheekbones.

4) He's an old elegant man with intelligent piercing blue eyes. He's got high forehead and a grey receding hairline. He has a beard and a moustache.

Task 5. Split into the groups of four. You have the pictures of three different composers – Yann Tiersen, Samantha Bouquin and Hans Zimmer. Describe the appearance of the composers. Use as many adjectives in one sentence as you can. Decide which one is Yann Tiersen.

Task 6. In groups, discuss his personal information: his age, date of birth, country of residence, ethnic origin, next of kin, etc.

Task 7. Listen to his biography, check and compare with your guesses, discuss the differences.

Hello. This is Yann Tiersen and I'm returning your call. You left a message yesterday because you need some more information from me. So, my surname is Tiersen and my first name is Yann – that's with «double n» at the end. My gender is, of course, male. As for my marital status... well, I'm not single or widowed, I got divorced in 2002 and now I'm married to Emilie Quinquis and we have a son. My nationality is French and I think it's obvious, that my country of residence is France. My ethnic origin...ugh, well, it's a bit complicated, as I was born into a French family of Belgian and Norwegian origins. My next of kin, as I imagine you've already guessed, is my wife. My occupation is a composer and a musician. My music involves a large variety of instruments; primarily the guitar, piano, synthesizer or violin together with instruments like the melodica, xylophone, toy piano, harpsichord, accordion and typewriter. Oh, and I nearly forgot – my date of birth is 23 June 1970.

Task 8. Work in pairs. Together write as many adjectives as you know to describe music. (наприклад, instrumental, sacred, classical, romantic, folk, loud, soft, gentle, eerie, spooky, rhythmic, warm, dark, light, etc.).

Task 9. Describe the sound of your favourite music

Task 10. Watch the video. Then read the statements and say True (T) or False (F).

He plays the violin in exactly the same way he plays the piano. Sometimes he sits cross-legged on the floor to play not one but two toy pianos like in *The Waltz of the Monsters*. You can hear toy-piano tone and the wild and crazy harmonics remind of steel drums, gamelan orchestras and church bells.

This melancholic limpid waltz is called *La Dispute*. The composer plays the riff on the melodica and then repeats it on the piano. Tiersen's album, *Eusa*, consists of piano solos (such as *Porz Goret*) which are accompanied by field recordings – ocean waves, wind noises, birdsongs.

Most of his music are minimalist piano pieces, with simple, direct melodies that tug at the heartstrings. Tiersen's tunes don't sound as if they were composed, but as if they had always existed. It's simple stuff that sounds like a 10-year-old pianist could probably play, but there's astonishing power in this simplicity.

1. Yann Tiersen can't play violin. ____
2. He can play two toy pianos at the same time. ____
3. The harmonicas in the *Waltz of Monsters* remind you of wind and ocean. ____
4. Tiersen's album, *Eusa*, consists of guitar solos. ____
5. Most of his music are minimalist accordion pieces. ____
6. Tiersen's direct melodies tug at the heartstrings. ____

Заключна частина заняття поєднує підбиття підсумків заняття, аналіз роботи студентів, оцінювання та повідомлення домашнього завдання, яке має включати вправи на формування продуктивних лексичних навичок. Наприклад:

Task 1. Your home assignment for the next time is to give the personal information of Yann Tiersen and describe your favourite piece of his music.

Отже, у цій статті здійснено спроби застосувати методичні засади навчання АПОЛК в аудіюванні з урахуванням вікових особливостей сучасного покоління студентів музичних спеціальностей, щоб забезпечити максимально комфортне для цього покоління НС. Можемо зробити висновок, що, крім традиційних методичних принципів навчання ІМ, викладач повинен шукати нові, креативніші способи викладання для того, щоб розвивати уяву, пробуджувати інтерес та мотивувати тих, хто вивчає ІМ. Формуючи АПОЛК в аудіюванні музикантів, доречно задіювати емоційні та асоціативні компоненти, змінювати види роботи, використовуючи наочність, постійно вказувати на успіхи та прогрес для уникнення стресових ситуацій та мотивації під час навчання ІМ.

Отримані результати стануть основою подальшого теоретичного та практичного дослідження методики формування АПОЛК в аудіюванні майбутніх фахівців музичної сфери, а також під час розробки підсистеми вправ.

Література:

1. Бондар Л. В. Психологічні проблеми адаптації першокурсників до умов навчання у вищому навчальному закладі. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія*. 2013. URL: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/10128>.
2. Дорофеева Ю. А. Психологические и возрастные особенности студенческого возраста. *Приволжский научный вестник*. 2015. № 4-2 (44). С. 41-43.
3. Исаева Е. Р. Новое поколение студентов: психологические особенности, учебная мотивация и трудности в процессе обучения первого курса. *Медицинская психология в России: электрон. науч. журн.* 2012. Вып. 4 (15). URL: http://mprj.ru/archiv_global/2012_4_15/nomer/nomer20.php.
4. Леонтьева Т. И., Котенко С. Н. Особенности обучения иностранному языку поколения Z: традиции и новаторство Территория новых возможностей. *Вестник ВГУЭС*. 2017. Т. 9. № 1. С. 152-158.

5. Никешичев М. В. Индивидуально-личностные особенности студентов музыкально-педагогического факультета на разных стадиях обучения. *Возрастная и педагогическая психология*. 1989. С. 35-44 URL: <http://vorpsy.ru/issues/1989/895/895035.htm>.
6. Попова С. Н. Индивидуальный подход в обучении современной молодежи (поколения Z). *Гуманитарные и социальные науки*. 2016. № 6. С. 114-125.
7. Рогачова Т. Психологічні проблеми студентів на першому році навчання у внз: причини виникнення та можливості подолання. *Психологія і особистість*. 2016. № 2 (10). Ч. 2. С. 228-236.
8. Сандомирский М. Е. Поколение Z: те, кто будет после. URL: <http://www.mirprognozov.ru/prognosis/society/mark-sandomirskiy-pokolenie-z-te-kto-budet-posle/>.
9. Чекун О. А., Лушникова И. И. Современные технологии в обучении иностранным языкам цифрового поколения студентов. *Педагогика и психология образования*. 2015. С. 69-73.
10. Cilliers E. J. The Challenge of Teaching Generation Z. *PEOPLE: International Journal of Social Sciences*. 2017. Vol. 3. Issue 1. P. 188-198.
11. Demirbatir E. R. Undergraduate music students' depression, anxiety and stress levels: a study from Turkey. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2012. Vol. 46. P. 2995-2999.
12. Feiertag J., Berge L. Z. Training Generation N: how educators should approach the Net Generation. *Education and Training*. 2008. Vol. 50, No. 6. P. 457-464.
13. Igel C., Urquhart V. Generation Z, meet cooperative learning. *Middle School Journal*. 2012. P. 16-21.
14. Jacobsen W. C., Forste R. The Wired Generation: Academic and Social Outcomes of Electronic Media Use Among University Students. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*. 2011. Vol. 14, No 5. P. 275-280.
15. Kavaliauskienė G. Challenges In ESP: Teaching Millennials. *English for Specific Purposes World*. 2012. Vol. 12. Issue 36. P. 1-10.
16. Mohr K. A. J., Mohr E. S. Understanding Generation Z Students to Promote a Contemporary Learning Environment. *Journal on Empowering Teaching Excellence*. 2017. Vol. 1. Issue 1. P. 84-94.
17. Rickes P. C. Generations in Flux How Gen Z Will Continue to Transform Higher Education Space. *Planning for Higher Education Journal*. 2016. Vol. 44. No 4. P. 1-25.
18. Rothman D. A Tsunami of Learners Called Generation Z. «Public Safety: A State of Mind» online journal. 2014. URL: http://mdle.net/Journal/A_Tsunami_of_Learners_Called_Generation_Z.pdf.

Vyspynska N. M.

METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING ESP VOCABULARY
TO MUSIC STUDENTS DURING LISTENING

This article presents methodological approaches to teaching ESP vocabulary to music students during listening. Incredible technology changes are defining our current reality. They have a great impact on the teaching-learning environment as modern music students are different from their predecessors and instructors should change their teaching styles to better meet educational needs of the students. Modern music students are born into Internet connected world, which has influenced the ability of their brains – visual forms of learning are more effective for these learners, their attention span is more limited, as well as their ability to analyse complex information, they need guidance in how to synthesize and evaluate it with help in avoiding overload and checking accuracy. This generation needs constant activity changes and fast delivery of content with complex graphics in small bites. The analysed motivational factors prove that university level teachers need new, creative and interactive ways of teaching to engage their students and develop their imagination, making using technology in combination with the common assignments a priority. Here, we defined learning components, which are the most effective when teaching ESP vocabulary during listening. Students are more easily engaged in a teaching-learning process when there is an associated emotional component present. These students are not very independent, requiring more guidance and regular feedback to overcome stressful situations. They prefer working in groups, playing interactive games and desire interesting challenges they personally meet. Modern music students will also benefit from constant changes and progress, when acquiring ESP vocabulary. Thus, brief recommendations for

methodological organisation of ESP vocabulary teaching to music students during listening are given.

Key words: musicians, English professionally-oriented lexical competence, learning environment, information technologies.

Дата надходження статті: «15» лютого 2018 р.

УДК 378.016:811.161.2'42

Демченко Л. І.*

УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ НА БАЗІ КОНСТРУКЦІЙ ІЗ ІМЕННИМИ ФОРМАМИ ПРЕДИКАТІВ

У статті розглянуто процес удосконалення лінгвістичної компетенції студентів-філологів на базі синтаксичних одиниць, предикат яких виражений прийменниковими та безприйменниковими формами субстантивів у непрямих відмінках; презентовано не тільки теоретичні основи класифікації семантичних типів іменного предиката в системі українського речення, що певною мірою відображає мовну картину світу, встановлено семантику відмінково-прийменникових форм у функції предикатів, але й запропонована система роботи з аналізованими конструкціями на заняттях із синтаксису у вищих навчальних закладах. Аналіз іменних моделей показав, що предикативність вербалізується не тільки дієсловами, а й іменними формами. Дієслова в іменних моделях не несуть достатнього заряду інформації, презентуючи тільки граматичні категорії. Основна інформація міститься в іменних членах, які й беруть на себе функції присудка. Завдання викладача – навчити студентів розпізнавати неповні речення з опущеним дієслівним предикатом і двоскладні речення, функцію предиката, у яких виконують другорядні члени. Такий підхід якісно впливає на формування лінгвістичної компетенції студентів, розширюючи їхній кругозір.

На нашу думку, формування лінгвістичної та мовної компетенції в студентів-філологів на базі семантичних типів іменних форм предикатів буде ефективним, якщо послідовно та систематично виконувати тренувальні вправи аналітичного, конструктивного та творчого характеру.

Функціонування прийменниково-відмінкових сполук як предиката – це продуктивний процес, який сприяє їхній стандартизації. Зазначимо, що в шкільних підручниках практично не подаються теоретичні відомості про семантику іменних речень із опущеною зв'язкою, хоча з такими конструкціями учні зустрічаються дуже часто на уроках мови та літератури. Найчастіше вони класифікуються як неповні (особливо ті, які утворилися в результаті переосмислення обставинних відношень).

Частотність семантичних типів іменних предикатів зумовлена низкою факторів: комунікативно-цільовою установкою тексту, стилем мови, характером змісту та відображеного явища дійсності.

Ключові слова: лінгвістична компетенція, професійна компетентність, суб'єкт, предикат, семантичний тип, іменна конструкція.

Упровадження інноваційних технологій та методів навчання детермінують формування та необхідність реалізації нових задач не тільки до підготовки майбутніх філологів, а й до системи вищої освіти. Це зумовлює зміну пріоритетів від трансляції інформації до формування в студентів-філологів професійної компетентності на основі комплексу засвоєних компетенцій, провідне місце серед яких посідає лінгвістична компетенція.

У методиці викладання рідної мови лінгвістична компетенція тлумачиться як результат усвідомлення мовленнєвого акту. Аналізоване поняття базується на знаннях основ мовознавства, історії лінгвістичної науки та засвоєнні комплексної

*© Демченко Л. І.